

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba Ec)

Testul de antrenament nr. 1

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I _____ **(30 de puncte)**

Citiți cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Regimul democrației liberale este fondat pe doi termeni ce pot apărea drept antagoniști, acela de democrație, care presupune participarea cetățenilor la viața publică și acela de liberalism care subînțelege garanția tuturor formelor de libertate ... Regimul democrației liberale este, în primul rând, un regim democratic, ceea ce înseamnă că cetățenii participă, direct sau indirect, la putere. Cea mai bună expresie a acestei democrații pare să fie votul universal care permite tuturor cetățenilor adulți să-și desemneze reprezentanții (...), acest tip de democrație se vrea și liberală pentru că ea are drept scop menținerea și apărarea libertăților individuale... Libertățile politice ca libertatea presei, întrunirilor, libertatea de conștiință, dreptul de a-și exprima în libertate opiniile, siguranța de a nu fi arestat fără motiv ... Libertatea economică e fondată pe ideea că economia se supune unor legi naturale și că statul nu trebuie să le perturbe pe acestea prin intervenții care ar risca să le denatureze funcționarea. Liberalismul economic ... se proclamă apărătorul celor două postulate de bază ale libertății economice: inițiativa individuală și proprietatea privată. Libertatea socială strâns legată de libertatea economică presupune că statul nu trebuie să intervină în raporturile dintre patroni și salariați.”

(P. Milza, S. Berstein, *Istoria secolului XX*)

B. „De numai un an noi am făcut adevărata, unica, profunda revoluție: am înmormântat bătrânul stat democratic, liberal, agnostic și paralytic, bătrânul stat care aștepta, aducând omagiu principiilor nemuritoare ca lupta de clasă să se transforme într-o catastrofă socială. Acestui vechi stat pe care l-am îngropat cu funeralii de clasa a treia, i-am substituit un stat corporatist și fascist, statul societății naționale, statul care reunește, controlează, armonizează și temperează interesele tuturor claselor sociale care se văd astfel în mod egal protejate. (...) Adevărul este că în Italia nu se poate vorbi decât după 1922 de un regim popular; mai înainte, vedeam regimul camarile, clicilor, coteriilor și paraziților.”

(B. Mussolini, *Discurs, 28 octombrie 1926*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o libertate politică precizată în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați spațiul istoric din sursa B. **2 puncte**
3. Menționați două caracteristici ale liberalismului economic la care se referă sursa A. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care critică democrația liberală. **3 puncte**
5. Scrieți două informații aflate în relație cauză-efect, selectate din sursa A precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză, respectiv efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două practici politice totalitare care au funcționat în Europa în secolul al XX-lea, altele decât cele la care face referire sursa B. **6 puncte**
7. Menționați o deosebire între formele de guvernământ care au funcționat în Europa, în secolul al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea _____ (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

„Deși Constituția din 1866 ar fi putut avea un caracter cu mult mai înaintat, dacă liberalii radicali și-ar fi putut impune punctul de vedere, ea a reflectat, totuși, prin rezultanta la care s-a ajuns, succesul partizanilor stabilirii unor noi rânduiri politice, realizându-se un pas mai departe esențial pe drumul desăvârșirii organizării moderne a societății românești. Proclamând drepturile românilor, evidențiind principiul separației puterilor și pe cel al responsabilității ministeriale, Constituția a contribuit la alinierea României lângă țările înaintate ale vremii, cel puțin prin proclamarea principiilor fundamentale ale sistemului ei constituțional. Unele stipulații nu au reflectat întrutotul realitățile de atunci ale societății românești, dar este evident că tocmai acestea au contribuit la grăbirea unor procese, la forțarea lor. Constituția n-a fost elaborată doar pentru etapa istorică pe care o parcurgeau atunci românii, ci, afirmând ferm suveranitatea națională și aspirația spre independență, prin tonul în care era scrisă, prin unele stipulații și mai ales prin ignorarea suveranității otomane și a garanției puterilor, ea se înfățișa ca un statut fundamental al unei țări neatârnată”.

(Academia Română, *Istoria românilor*, vol. VII)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o grupare politică precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați, secolul în care se desfășoară evenimentele istorice prezentate în sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați două principii prevăzute în constituția menționată în sursă. **6 puncte**
4. Menționați din sursa dată două informații referitoare la statutul politico-juridic al țării. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la Constituția din 1866 susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia democrația s-a consolidat în urma adoptării unei noi constituții în prima jumătate a secolului XX. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea _____ (30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre romanitatea românilor în viziunea istoricilor, având în vedere:

- precizarea unui secol în care a fost abordată ideea romanității românilor și menționarea unei cauze care a determinat această abordare în secolul precizat;
- menționarea a două teorii care au abordat problema romanității românilor și a două idei pe care le-au susținut reprezentanții celor două teorii;
- prezentarea două aspecte din secolul al XX-lea referitoare la romanitatea românilor;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul ideii romanității românilor în scrierile istoricilor și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.